

Попелюшка, або Соболевий черевичок (скорочено)

Шарль Перро

Цитата:

Один багатий удівець одружився вдруге з удовою, такою чванливою та гордовитою, якої, відколи світ світом, ніхто й не бачив.

Вона мала двох дочок, теж чванливих і гордовитих. А в чоловіка була своя дочка, надзвичайно добра та ніжна — уся в матір, найкращу жінку в світі...

Не встигли відсвяткувати весілля, як мачуха вже показала свою лиху вдачу. Вона зненавиділа пасербицю за її красу, бо поряд з нею її власні дочки здавалися ще огиднішими.

Отож мачуха й загадувала дівчині робити найбруднішу роботу в домі: мити посуд, прати одягу, прибирати кімнати.

Упоравшись з роботою, дівчина йшла в куток і сідала просто на попіл, натрушений біля каміна. Тому всі в домі звали її Чорногузкою. А менша сестра, не така лиха, як старша, прозвала її Попелюшкою.

Та навіть у лахмітті та попелі Попелюшка була куди гарніша за своїх сестер, хоч ті й ходили в пишних шатах.

Якось син короля, молодий і голий принц, улаштував бал і запросив на нього всіх знатних людей королівства. Наші дві панночки теж дістали запрошення, бо їх мали за знатних осіб у тій країні.

А Попелюшці додалося роботи — прати й прасувати білизну для сестер, крохмалити їм комірці та манжети.

Аж ось щаслива мить настала. Сестри з матір'ю сіли в карету й поїхали на бал.

Попелюшка довго стояла під брамою й сумно дивилася їм услід.

Коли ж карета зникла з очей, дівчина сіла на ґанку й гірко заплакала.

Раптом з'явилася її хрещена мати — чарівниця. Побачивши, що дівчина вмивається сльозами, вона спитала:

— Що сталося?

— Я хотіла б... хотіла б... — сказала Попелюшка й заплакала так гірко, що не могла більше вимовити й слова.

— Ти хотіла б поїхати на бал, авжеж? — спитала чарівниця.

— Авжеж! — відповіла Попелюшка, схлипуючи. — Дуже, дуже хотіла б.

— Не плач, усе буде добре, — мовила чарівниця. — Якщо ти будеш слухняною дівчинкою, я зроблю так, що ти поїдеш туди.

Переказ:

Своєю чарівною паличкою чарівниця перетворила гарбуз на карету, шістьох мишей — на коней, щура — на кучера-вусаня, шістьох ящірок — на лакеїв у строкатих лівреях,

а стару сукню — на розкішну, гаптовану сріблом і самоцвітами.

Цитата:

Ще дала чарівниця дівчині пару соболевих черевичків, таких гарненьких та ловких, що кращих не було ні в кого у світі.

Рада та весела, сіла Попелюшка в карету.

На прощання хрещена мати наказала їй над усе пам'ятати, що вона може бути на балу тільки до півночі, бо опівночі всі чари зникають: карета знову стане гарбузом, коні — мишами, лакеї — ящірками, кучер — щуром, а її розкішна сукня — старенькою дранкою.

Попелюшка пообіцяла, що так і зробить".

Переказ:

Всі на балу були вражені чарівною незнайомкою.

Цитата:

А Попелюшка сіла біла своїх сестер, привітно розмовляла з ними й почастивала їх апельсинами та лимонами, якими пригостив її принц.

Вони дуже здивувалися з такої люб'язності, бо не впізнали Попелюшку і сприймали її як невідому принцесу.

Переказ:

Раптом Попелюшка почула, що годинник вибив без чверті дванадцяту. Вона ввічливо попрощалася з гостями і зникла так швидко, що ніхто не встиг її затримати.

Повернувшись додому, дівчина палко подякувала своїй хрещеній матері і сказала, що дуже хотіла б завтра знову поїхати на бал, бо принц запросив її.

Чарівниця погодилася.

На другий день сестри знову поїхали на бал, і Попелюшка теж, вбрана цього разу ще розкішніше.

Принц не відходив од неї ні на хвилину і раз у раз говорив їй ніжні слова.

Дівчині було так хороше, і вона так щиро веселилася, що геть забула про наказ хрещеної матері, їй здавалося — до півночі ще чекати й чекати, аж раптом годинник почав бити дванадцять.

Попелюшка схопилася з місця й побігла з легкістю лісової кізки.

Принц кинувся за нею, але марно.

На сходах Попелюшка загубила один зі своїх соболевих черевичків, і принц шанобливо підібрав його.

За кілька днів він звелів привселюдно, під звуки фанфар, оголосити, що одружиться з тією дівчиною, на яку прийдеться соболевий черевичок.

Нарешті принесли черевичок і Попелюшциним сестрам.

Та що вони не робили, як не старалися — не взули черевичка, бо він не налазив на їхні ноги.

Цитата:

Тоді Попелюшка, яка одразу впізнала свій черевичок, сказала, сміючись:

— А дайте-но й мені поміряти — може, на мене налізе?

Сестри зареготали й почали глузувати з неї. Але принців посланець пильно глянув на Попелюшку, побачив, яка вона гарна і сказав:

— Так, хай і вона спробує — адже мені наказано міряти черевичок усім дівчатам.

І диво! — черевичок узувся так швидко та легко, ніби ніжка тільки того й чекала.

Сестри здивувалися, але коли. Попелюшка вийняла з кишені другий такий черевичок і наділа на другу ніжку, вони аж уклакли на місці.

Раптом з'явилася чарівниця, доторкнулася своєю паличкою до Попелюшчиного вбрання, і воно перетворилося на прегарну сукню ще розкішнішу, ніж та, у якій дівчина була на балу.

Сестри впізнали в Попелюшці ту красуню, що приїздила в королівський палац.

Вони кинулися їй до ніг і благали вибачити за те, що зле з нею поводитись і кривдили її.

Попелюшка підвела сестер і сказала, що вибачає їм од щирого серця і просить наперед завжди її любити.

Потім Попелюшку повезли до палацу, і принц побачив, що вона ще краща, ніж раніше.

За кілька днів відгуляли весілля.

А Попелюшка, така ж добра, як і вродлива, узяла сестер у палац і незабаром оддала їх заміж за двох молодих вельмож".

Коментар

У казці "Попелюшка, або Соболевий черевичок" піднімаються мотиви і проблеми, що є актуальними і для окремої людини, і для людства у всі часи, — незаслужені страждання, несправедливість, повага до працелюбства, високих моральних якостей (доброти, щирості, порядності, всепрощення).

Шарль Перро вирішив узути героїню в черевички з найкоштовнішого хутра у середньовічній Європі. А оскільки соболеве хутро і кришталь, скло збігалися у вимові тогочасної Франції, перекладачі переплутали слова і "примусили" Попелюшку танцювати не в рідкісних для них соболевих, а більш прийнятних кришталевих черевичках.